

Dr. Mihályfi Ákos
egyetemi tanár

AZ EMBEREK MEGSZENTELÉSE

(SZENTSÉGEK ÉS SZENTELMÉNYEK)

Szent István Társulat kiadása

1921

Nihil obstat. Dr. Michael Marczell, Nr. 2985.
censor dioecesanus.

Imprimatur Julius Machovic, Strigoni, die 23. Sept. 1921.
vicarius generalis.

Imprimi permittitur. Dr. Remigius Békefi, Zircii, die 20. Maii, 1921.
Abbas S.O. Cist. Zircensis.

Az egyházi rend anyaga és alakja

...Föltétlenül szentségi jelleggel bírnak a szerpapi, áldozópapi és püspöki rend. Az alszerpapi rendről valószínű, hogy csak egyházi alapítás, tehát, hogy nem szentség, hanem csak szentelmény.

Az egyház azonban a kisebb rendeket is a szentségek mintájára alapította. Ezek feladásánál is van anyag és alak, oly módon, mint a szentségeknél. De nagy a különbség a szentségek és a kisebb rendek anyaga és alakja között. **A szentségeket Krisztus alapította, azokat az Egyház nem változtathatja meg s ha a fölszentelésnél az anyag vagy alak körül lényeges hiány történnék, az Egyház azt utólag nem pótolhatná.**

Míg a kisebb rendeknél, minthogy azok egyházi alapítások, az anyagot és a formát az Egyház megváltoztathatja, valamint a fölszentelésekor az anyag vagy alak alkalmazásánál történt hibát vagy hiányt pótolhatja...

...Az Egyház az egyházi rend szentségének alakját és anyagát illetőleg hivatalos nyilatkozatot nem tett; az új egyházi törvénykönyv sem tesz ezt illetőleg semmiféle kijelentést, csak azt hagyja meg a fölszentelőnek, hogy **minden egyes rend feladásánál pontosan tartsa be az Egyház által jóváhagyott szertartáskönyvekben foglalt szertartásokat, melyeket semmiféle okból nem szabad mellőzni vagy felforgatni.** (1002)...

Az új egyházi törvénykönyv tehát szigorúan előírja az összes fölszentelési szertartások pontos (ad amussim) betartását anélkül, hogy megjelölné, melyek a lényegesek, melyek képezik a szentségi anyagot és alakot...

...Végül a hittudósok egy tekintélyes része az egyházi rend anyagát egyedül a kézföltévésben találja. Napjainkban ezt a nézetet általánosnak mondhatjuk.

A római Sacra Congregatio azonban döntvényeiben megköveteli, hogy a fölszenteléseknél a kézföltévésen kívül a traditio instrumentorum is megtörténjék, amely ha elmulasztatnék, a legtöbb esetben a fölszentelésnek föltételes megismétlését írja elő...

...Mindezek alapján bátran állíthatjuk, hogy a szerpapi, áldozópapi és püspöki rend feladásának egyedül lényeges szertartása a kézföltétel (ez a szentség anyaga) az azt kísérő főpapi imádsággal (ez a szentség alakja).

Természetes azonban, hogy miként az egyházi törvénykönyv is hangsúlyozza, az összes szertartások pontosan betartandók annál is inkább, mert a Szentszék a fölszentelések körül elkövetett hibák vagy hiányok miatt a legtöbb esetben előírja a fölszentelésnek legalább is föltételes megismétlését, ami természetesen teljesen jogos...

...Az áldozópapi rend feladásánál három kézrátétel van: először a püspök mindkét kezét a fölszentelendő fejére teszi, semmit sem szólva (a püspök után ugyanezt teszik a jelenlevő fölszentelt papok is); majd a püspök (s vele a többi papok is) kiterjeszti jobbját, miközben mondja: *Oremus fratres charissimi etc. Exaudi nos etc.* s a rákövetkező praefatiót: harmadik kézrátétel van a fölszenteléssel kapcsolatos mise végén, amikor minden egyes fölszentelt fejére teszi mindkét kezét, mondván: *Accipe Spiritum sanctum, quorum remiseras peccata etc.* Míg az első két kézföltétel lényeges, e harmadik csak a teljességhez tartozik.

A kézrátételen kívül lényeges szertartás egy, kevés vízzel elegyített borral megtöltött kehelynek és egy paténának, melyre ostya van helyezve, átnyújtása és megérintése, miközben a fölszentelő püspök mondja: *Accipe potestatem offerendi etc.*

A kezeknek megkenése a katechumenok olajával nem tartozik a lényeghez, hanem csak a szertartás teljességéhez...

...Már most ami a fölszentelés érvényességét illeti, ha a kézrátétel (a papszentelésnél az első és második) elmaradt volna, a szentelést *minden föltétel nélkül* meg kell ismételni. Ha a papszentelésnél vagy az első, vagy a második kézrátétel maradt el, az egész szentelést meg kell ismételni *föltételes*; ha a jelvények átadása és megérintése maradt el, az egész szentelés megismételendő *föltételes*. Ha a szentelés teljességéhez tartozó szertartás (pl. az áldozópap-szentelésnél a harmadik kézrátétel; a fölszentelendő kezeinek megkenése, a liturgikus ruhák feladása) marad el, a szentelés nem ismétlendő meg, hanem elégséges az elhagyott szertartás utólagos pótlása.

Az egyházirend szentségének kiszolgáltatója

II. Minő föltételek mellett szabad az egyházirend feladása?

3. A fölszentelésre vonatkozó törvények:

a) A *fölszentelés szertartása*, melyet a Pontificale Romanum tartalmaz (I. De Ordinibus conferendis), pontosan betartandó minden kihagyás és változtatás nélkül. (1002.)...